

Ohjeet havainnointiin

- ✦ Tehkää havainnointia toistuvasti, jotta saatte kiinni arjessa usein toistuvista toimintatavoista. Havainnointi voi olla lyhyt, esimerkiksi 10 minuutin mittainen hetki, jota toistetaan päivittäin tai viikoittain useamman kuukauden ajan.
- ✦ Tehkää selkeä vastuunjako työyhteisössä: kuka arvioi ensin, kuinka kauan ja milloin kaikkien työntekijöiden tekemistä havainnoista keskustellaan yhteisesti.
- ✦ Kiinnitä huomiota mm. seuraaviin asioihin:
- ✦ Leikkivätkö tietyt lapset aina samojen lasten kanssa, tietyillä leluilla ja tietyissä paikoissa? Leikkivätkö lapset vain samaa sukupuolta olevien lasten kanssa?
  - Houkutteleeko jokin leikkipiste toistuvasti aina samaa sukupuolta olevia lapsia leikkiin?
  - Jääkö joku lapsi jatkuvasti ulos muiden leikeistä?
  - Jakautuvatko lapset leikkeihin kielitaidon perusteella?
  - Onko jokin leikkipiste vähemmän suosittu kuin muut? Mistä se johtuu?
  - Missä leikkipisteissä ilmenee tarvetta leikin ohjaukselle? Entä missä leikkipisteissä syntyy kiusaamistilanteita?
  - Millä tavalla aikuinen osallistuu leikkiin? Ohjaako aikuinen leikkiä vai tarkkailee kauempaa?
  - Leikkivätkö tietyt lapset toistuvasti etäällä, aikuisen katseen ulottumattomissa, tai toiset pienempää tilaa ottaen aikuisen lähellä? Saavatko kaikki lapset leikkiessään aikuisen ohjausta edes joskus?

Hyödyntäkää havaintoja oppimisympäristön muokkauksessa pohtimalla, kuinka tiloja ja leikkipisteitä uudelleen järjestelemällä mahdollistetaan lapsille mahdollisimman moninaisia taitoja, ystävyysuhteita ja rooleja. Jos esimerkiksi huomaatte, että tietyt lapset eivät koskaan leiki toistensa kanssa tai harjoita tiettyjä taitoja, voidaan tähän antaa mahdollisuus arpomalla leikki ja leikkikaveri.